

DE DEENSE ONDERNEMER THORKIL

Sonne laat zich inspireren door een onorthodox idee: wat veelal als een handicap wordt beschouwd, kan juist een voordeel zijn. Na vele jaren ervaring als manager voor technologie in de telecomsector kwam zijn leven op zijn kop te staan, toen bij zijn jongste zoon in 1999 een stoornis uit het autismespectrum werd geconstateerd. Sonne las dat autisten door hun tekort aan sociale vaardigheden en flexibiliteit zelden een vaste baan krijgen. In één rapport stond zelfs dat slechts zes procent van de mensen met autisme of het syndroom van Asperger een baan vindt. 'De literatuur staat bol van dingen die niet mogelijk zijn', stelt Sonne. Maar hij weigerde een dergelijke toekomst voor zijn zoon te accepteren.

Hij richtte een bedrijf op dat mensen als zijn zoon moest aannemen, ze goed moest betalen en winst zou maken. 'Het was mijn bedoeling autistische eigenschappen om te zetten in een concurrentievoordeel', vertelt hij. Zijn bedrijf, dat hij in 2004 financierde met een tweede hypotheek op zijn huis, heet Specialisterne ('Specialisten'). De unieke kenmerken van mensen met autismespectrum-stoornissen – zoals concentratievermogen, een hoge tolerantie voor herhalende handelingen en een uitstekend geheugen – beantwoorden aan dringende behoeften in de technologie voor het testen van software en games.

Sonne legt uit dat hij op het idee voor Specialisterne kwam toen hij zag dat zijn zoon op zijn zevende een bijzonder oog voor herinnering en detail had, waardoor hij een ingewikkelde grafiek uit een atlas uit zijn hoofd kon natekenen. Hij beseftte dat zo iemand bij uitstek geschikt kon zijn om software te testen, terwijl de meeste andere mensen dat saai vinden en fouten vaak over het hoofd zien. De jongen had ook een grote voorliefde voor LEGO. Sonne kwam op het idee dat je met het technisch meest ingewikkelde speelgoed van LEGO potentiële werknemers met dezelfde stoornis kon testen en opleiden.

Op dit moment heeft Sonne bijna veertig ervaren adviseurs in dienst met een of andere vorm van autisme. Hoewel ze hyperintelligent zijn, konden ze geen baan krijgen. Nu heeft hij software- en gameproducenten als Microsoft, Oracle en LEGO als klant. Binnenkort opent het bedrijf een

dochteronderneming in Schotland.

Sonne is blij met het succes, maar het is nog maar het begin van wat hij hoopt te bereiken. Hij wil behalve die ene procent van de wereldbevolking met een autismespectrum-stoornis ook andere mensen aanspreken met 'een onzichtbare handicap die hen belet al hun mogelijkheden' in hun werk te ontplooiën, bijvoorbeeld mensen met ADHD. Speciaal opgeleide managers scheppen voor de adviseurs van Specialisterne de gestructureerde werkomgeving waarin ze het productiefst zijn. Sonne is van mening dat deze benadering als voorbeeld kan dienen voor andere bedrijven 'om mensen aan te nemen die niet overeenkomen met het standaardprofiel in personeelsadvertenties'.

Met zijn bedrijf en visie heeft hij erkenning gekregen als een baanbrekend sociaal ondernemer die met behulp van marktfactoren een gemarginaliseerde groep helpt. Robert Austin, hoogleraar aan de Harvard Business School, gebruikt het verhaal van Specialisterne voor zijn colleges. 'In zo'n bedrijf worden de traditionele opvattingen over bedrijfsvoering opgerekt', stelt hij. Hij noemt het een succes als sociale onderneming, maar ook als een verlicht nieuw managementmodel. 'Je moet de omgeving scheppen waarin je werknemers het productiefst zijn en die is niet altijd dezelfde', legt hij uit. 'In de IT-industrie barst het van de mensen die een beetje anders zijn, en voor de IT-manager is het een uitdaging om het beste te halen uit mensen die een speciale behandeling behoeven.'

Vorig jaar heeft Sonne een stichting opgezet om zijn sociale bedrijfsmodel voor het in dienst nemen van gehandicapte bevolkingsgroepen te verspreiden. Zijn doel: hulp aan een miljoen 'specialisten', zijn naam voor autistische mensen en mensen met andere stoornissen of persoonlijkheidskenmerken waardoor ze niet gemakkelijk een plaats zullen vinden in de moderne werkomgeving. Die droom is deels geïnspireerd op het boek *The Power of Unreasonable People* van John Elkington en Pamela Hartigan. 'Ik ging mezelf zien als een onredelijk iemand die de dingen niet accepteert zoals ze zijn, maar probeert de wereld te veranderen', zegt hij. 'Dat heeft me de moed gegeven om mezelf hogere doelen te stellen.' | CARMEL WROTH

'Thorkil Sonne is een bijzonder mens. Hij bewijst dat ondernemerschap een menselijk gezicht

kan hebben. Hij heeft zich voorgenomen om zich met al zijn energie en talent in te zetten voor mensen met autisme. Thorkil accepteert domweg niet dat mensen die anders in het leven staan, niet normaal zouden kunnen worden behandeld of normale kansen zouden kunnen krijgen. Zijn stelling is simpelweg dat iedereen iets bijzonders kan; het is alleen een kwestie van het juiste talent en de juiste situatie vinden om dat talent optimaal tot zijn recht te laten komen. Die situatie probeert hij te creëren. Thorkil heeft met zijn organisatie mensen met autisme veranderd in IT-specialisten en de omstandigheden gecreëerd waardoor ze door bedrijven konden worden aangenomen en ze hun eigenschap in een voordeel konden ombuigen. Dankzij dit idee en deze nieuwe aanpak behoren ze nu tot de top in de IT-sector. Dankzij de visie van Thorkil hebben we ontdekt hoe we het talent van mensen met autisme kunnen gebruiken en hun wereld en de onze kunnen verrijken.'

POUL NYRUP RASMUSSEN,
voorzitter van de Partij van Europese Socialisten en voormalig premier van Denemarken